

MUZEUM ANTROPOLOGII I ETNOGRAFII
IM. PIOTRA WIELKIEGO (KUNSTKAMERA) ROSYJSKIEJ AKADEMII NAUK

PETER THE GREAT MUSEUM OF ANTHROPOLOGY
AND ETHNOGRAPHY (KUNSTKAMERA) OF THE RUSSIAN ACADEMY OF SCIENCES

**ŚWIAT AJNÓW O CZAMI
BRONISŁAWA PIŁSUDSKIEGO
KOLEKCJE KUNSTKAMERY**

**THE WORLD OF THE AINU THROUGH
THE EYES OF BRONISŁAW PIŁSUDSKI
KUNSTKAMERA COLLECTIONS**

PETERSBURG ■ SAINT PETERSBURG
2019

МУЗЕЙ АНТРОПОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ
ИМ. ПЕТРА ВЕЛИКОГО (КУНСТКАМЕРА)
РОССИЙСКОЙ АКАДЕМИИ НАУК

**МИР АЙНОВ ГЛАЗАМИ
БРОНИСЛАВА ПИЛСУДСКОГО**

КОЛЛЕКЦИИ КУНСТКАМЕРЫ

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
2019

УДК 39(571)
ББК 63.529(255)
П 32

Утверждено к печати Ученым советом Музея антропологии и этнографии им. Петра Великого (Кунсткамера) Российской академии наук, Российская Федерация

Авторы-составители: А. М. Соколов, В. А. Беляева-Сачук
Ответственные редакторы: А. В. Головнёв, М. Вырва
Фотограф: С. Б. Шапиро
Фотоработы: Е. Б. Толмачева
Хранитель коллекций: В. А. Кисель
Специалист по учету: Н. В. Майкова
Переводчики: А. Совиньска, Н. Мамуль
Редактор русского текста: М. А. Ильина
Редактор английского текста: Б. Барнетт
Редактор польского текста: В. А. Беляева-Сачук, Э. Рыбарска
Дизайн: Т. В. Богданова
Верстка: А. В. Сушицкий
Рецензенты:

профессор этнологии А. Кучинский, профессор в Институте истории науки Польской академии наук (Польша);

кандидат социологических наук, Ph.D. В.Н. Давыдов, заведующий отделом этнографии народов Сибири Музея антропологии и этнографии им. Петра Великого (Кунсткамеры) Российской академии наук (Санкт-Петербург)

Мир айнов глазами Бронислава Пилсудского. Коллекции Кунсткамеры / Авторы-сост.
А. М. Соколов, В. А. Беляева-Сачук, отв. ред. А. В. Головнёв, М. Вырва. СПб.: МАЭ РАН, 2019. — 192 с.

ISBN 978-5-88431-372-9

Альбом посвящен жизни и научным исследованиям айнской культуры известного ученого Б. О. Пилсудского. Несмотря на то что в последнее время появляется все больше научных публикаций, освещающих творчество исследователя, его личность остается почти неизвестной широкой аудитории.

Наряду с научной статьей в альбоме представлен обширный каталог коллекций из собрания МАЭ РАН по культуре айнов, собранных Б. О. Пилсудским. Фотографии и предметы из этой коллекции сгруппированы в тематические разделы и представляют различные сферы жизни айнов островов Хоккайдо и Сахалин. Фотографии были сделаны Б. О. Пилсудским или приобретены им во время экспедиций. Для двадцати музейных предметов это первая публикация в печатном издании.

Альбом рассказывает о жизни и исследованиях Б. О. Пилсудского широкой публике, будет полезным источником для ученых, занимающихся вопросами айнской культуры.

Каталог создан при поддержке и в сотрудничестве с Центром польско-росийского диалога и согласия, Варшава, Польша (Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa, Polska).

© МАЭ РАН, 2019, изображения
© МАЭ РАН, 2019, тексты статей и аннотаций
© Богданова Т. В., 2019, дизайн

Zatwierdzono do druku przez Radę Naukową Muzeum Antropologii i Etnografii im. Piotra Wielkiego (Kunstkamera) Rosyjskiej Akademii Nauk, Federacja Rosyjska

Autorzy: A. M. Sokolow, W. A. Bielajewa-Saczuk
Redaktorzy prowadzący: A. W. Golowniow, M. Wyrwa
Fotograf: S. B. Szapiro
Opracowanie zdjęć: J. B. Tolmaczowa
Kustosz: W. A. Kisiel
Specjalista ds. ewidencji (muzealnej): N. W. Majkova
Tłumacze: A. Sowińska, N. Mamul
Redaktor tekstu rosyjskiego: M. A. Ilyina
Redaktor tekstu angielskiego: B. Barnett
Redaktor tekstu polskiego: W. A. Bielajewa-Saczuk, E. Rybarska
Opracowanie graficzne: T. W. Bogdanowa
Skład: A. W. Suszytskij
Recenzenci:

dr hab. A. Kuczyński, profesor nadzwyczajny w Instytucie Historii Nauki PAN, etnolog (Wrocław, Polska)
kandydat nauk socjologicznych dr W. N. Dawydow, kierownik oddziału etnografii ludów Syberii Muzeum Antropologii i Etnografii im. Piotra Wielkiego (Kunstkamera) Rosyjskiej Akademii Nauk (Petersburg, Federacja Rosyjska)

Świat Ajnów oczami Bronisława Piłsudskiego. Kolekcje Kunstkamery/Autorzy: A. M. Sokolow, W.A. Bielajewa-Saczuk, redaktorzy prowadzący: A. W. Golowniow, M. Wyrwa. Petersburg: MAiE RAN 2019. — 192 s.

ISBN 978-5-88431-372-9

Album poświęcony jest życiu znanego uczonego Bronisława Piłsudskiego oraz prowadzonym przez niego badaniom kultury Ajnów. Choć ostatnimi czasy pojawia się coraz więcej publikacji naukowych prezentujących dorobek badacza, jego postać pozostaje właściwie szerzej nieznaną. Album zawiera opracowania naukowe, a także obszerny katalog przedmiotów z kolekcji MAiE RAN dotyczącej kultury Ajnów, zebranych przez uczonego. Fotografie i eksponaty z tej kolekcji podzielono na kilka bloków tematycznych, które przedstawiają poszczególne sfery życia Ajnów wysp Hokkaido i Sachalin. Fotografie były wykonane osobiście przez Bronisława Piłsudskiego albo pozyskane przez niego podczas ekspedycji. W przypadku dwudziestu przedmiotów muzealnych jest to pierwsza publikacja drukiem. Album opowiada o życiu i pracy Bronisława Piłsudskiego szerokiego gronu czytelników, będzie również przydatnym źródłem dla uczonych interesujących się kulturą ajnuską.

Katalog wydany przy współpracy z Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia (Warszawa, Polska) i dzięki jego wsparciu.

© MAiE RAN, 2019, fotografie
© MAiE RAN, 2019, teksty i przypisy
© Bogdanowa T. W., 2019, opracowanie graficzne

Approval for publication granted by the Academic Board of the Peter the Great Museum of Anthropology and Ethnography (Kunstkamera) of the Russian Academy of Sciences, the Russian Federation

Authors: A. M. Sokolov, V. A. Belyaeva-Sachuk
Publishing editor: A. V. Golovnev, M. Wyrwa
Photographer: S. B. Shapiro
Photographic works: E. B. Tolmachyova
Curator of collections: V. A. Kisiel
Registration and records specialist: N. V. Maykova
Translators: A. Sowińska, N. Mamul
Editor of the Russian edition: M. A. Ilyina
Editor of the English edition: B. Barnett
Editor of the Polish edition: V. A. Belyaeva-Sachuk, E. Rybarska
Graphic design: T. V. Bogdanova
Layout: A. V. Sushytskii
Reviewers:

Professor of Ethnology Antoni Kuczyński, Professor at Institute of History of Science of the Polish Academy of Sciences (Poland)
Candidate of Science in Sociology, PhD in Anthropology V.N. Davydov, Head of the Department of Siberian Ethnography at Peter the Great Museum of Anthropology and Ethnography (Kunstkamera) of the Russian Academy of Sciences (Saint Petersburg)

The World of the Ainu through the Eyes of Bronislaw Pilsudski. Kunstkamera collections/ Authors A. M. Sokolov, V.A. Belyaeva-Sachuk, publishing editors A. V. Golovnev, M. Wyrwa. St. Petersburg: MAE RAS, 2019. — 192 p.

ISBN 978-5-88431-372-9

The album is dedicated to life and scientific research into the Ainu culture of renowned famous scientist Bronislaw Pilsudski. Despite the fact that an increasing number of scientific publications on the work of the researcher have recently appeared, he is still largely unknown to the general public. Along with a scientific article, the album presents an extensive catalogue of Piłsudski's collections on the Ainu culture stored at the MAE RAS. Photographs and exhibits from this collection are grouped into thematic sections and cover different areas of the life of the Ainu from the islands of Hokkaido and Sakhalin. Photographs were taken by B. Piłsudski or acquired by him during his expeditions. Twenty museum exhibits appear in print for the first time. The album reaches out to the general public, educating about life and research of Bronislaw Piłsudski. It is also a valuable source for scholars studying the Ainu culture.

The catalogue has been created with the support of and in cooperation with the Centre for Polish-Russian Dialogue and Understanding, Warsaw, Poland (Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa, Polska).

© MAE RAS, 2019, photographs
© MAE RAS, 2019, text
© Bogdanova T. V., 2019, design